

в частині відповідальності за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, пошті, вантажу та третім особам; повітряними перевізниками, які мають право здійснювати пасажирські та вантажні перевезення; особами, які мають право власності на повітряне судно; або особами, які є замовниками авіаційних робіт [2, с. 20].

Отже, обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації проводиться з метою захисту майнових інтересів власника повітряного судна, що пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням повітряним судном. А також воно є необхідним у професійних відносинах між страхувальниками та клієнтами, оскільки це важливий компонент взаємодовіри.

Література

1. Демський Є. Ф. Транспортне право України: навч. посіб. / Є. Ф. Демський, В. К. Гіжевський, С. Е. Демський, А. В. Мілашевич; за заг. ред. В. К. Гіжевського, Є. Ф. Демського – К. : Атіка, 2011. – 292 с.
2. Про страхування: Закон України від 4 жовтня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – Ст. 50.
3. Енциклопедія цивільного права України / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України: відп. ред. Я. М. Шевченко. – К. : Ін Юре, 2012. – 952 с.

УДК 347.824.2:656.7.045 (043.2)

Усенко Ю. О.,
студентка,

Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА ТРАНСПОРТІ

У всіх країнах світу транспорт є однією з важливих галузей народного господарства та складовою частиною людських стосунків. Сам процес перевезень не виробляє нового продукту, але виступає як сполучна ланка між підприємствами, сприяючи функ-

ціонуванню інших галузей економіки, розв'язанню соціальних задач, раціональному та гнучкому використанню виробничих сил, забезпечуючи обороноздатність країни.

Цивільно-правова відповідальність застосовується за порушення зобов'язань сторонами договору перевезення пасажирів і багажу (перевізником і пасажиром). Підстави і випадки застосування цивільно-правової відповідальності за порушення транспортних зобов'язань регламентуються ЦК України, іншими законами, транспортними кодексами і статутами, а також відомчими актами Міністерства інфраструктури України.

Згідно з нормами ЦК України перевізник відповідає за зберігання багажу з моменту прийняття його до перевезення й до видачі одержувачу, якщо не доведе, що втрата, нестача, псування або ушкодження багажу сталися внаслідок обставин, яким перевізник не міг запобігти та усунення яких від нього не залежало. Перевізник відповідає за втрату, нестачу, псування або пошкодження прийнятого до перевезення багажу в розмірі фактичної шкоди, якщо не доведе, що це сталося не з його вини.

Відповідальність перевізника за шкоду, спричинену каліцтвом, іншим пошкодженням здоров'я або смертю пасажирів, визначається згідно з нормами глави 82 ЦК України "Відшкодування шкоди", якщо договором або законом не встановлена відповідальність перевізника без вини [2].

Стаття 68 Закону України "Про автомобільний транспорт" встановлює, що за шкоду, заподіяну під час перевезення багажу, перевізник несе відповідальність:

- у разі втрати або нестачі багажу – в розмірі вартості багажу, який втрачено або якого не вистачає;
- у разі пошкодження (псування) багажу – в розмірі суми, на яку зменшилася вартість багажу;
- у разі втрати багажу, зданого для перевезення з оголошенням його цінності;
- в розмірі оголошеної цінності багажу [3].

Перевізник звільняється від відповідальності за шкоду, заподіяну під час перевезення багажу, якщо доведе, що вона настала внаслідок обставин, незалежних від нього.

Цивільно-правова відповідальність, у тому числі і відповідальність за порушення транспортних зобов'язань, полягає в застосу-

ванні до правопорушника (боржника) в інтересах іншої особи (кредитора) встановлених законом або договором санкцій майнового характеру: відшкодування збитків, виплати неустойки (штрафу, пені).

Мета цивільно-правової відповідальності – відновлення порушених майнових прав кредитора і тому розмір відповідальності повинен відповідати розміру завданих збитків.

Але, разом з цим, цивільно-правова відповідальність за порушення зобов'язань на транспорті має свої особливості, оскільки її правове регулювання здійснюється не тільки цивільним, а також і спеціальним законодавством, яке враховує специфіку діяльності транспортної галузі.

Відповідальність у зобов'язаннях із перевезення має специфіку, що відрізняє її від звичайної відповідальності за порушення зобов'язань. Насамперед, вона відноситься до випадків обмеженої відповідальності, яка звужує право на повне відшкодування збитків у порівнянні з загальним порядком.

Обмеженість відповідальності перевізника полягає у тому, що відповідно до ч.2 ст. 924 ЦК перевізник відповідає за втрату, нестачу, псування або пошкодження прийнятих до перевезення вантажу, багажу, пошти у розмірі фактичної шкоди, якщо не доведе, що це сталося не з його вини [2].

У разі невиконання або неналежного виконання договору перевізником факт порушення договору має бути належним чином зафіксований.

На нашу думку, страхування є важливою умовою перевезення пасажирів та вантажу. Це допоможе уникнути багатьох нюансів у разі виникнення непорозумінь між перевізником і пасажиром.

Література

1. Транспортне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. Л. Шелухін, О. І. Антонюк, В. О. Вишневецька та ін.; за ред. М. Л. Шелухіна. – К. : Вид. Дім. "Ін Юре", 2008. – 896 с.
2. Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003р. №435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – №37. – Ст. 488.
3. Про автомобільний транспорт: Закон України від 05.04.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show / 2344-14>.

ЗАХИСТ ПРАВ ПАСАЖИРІВ У РАЗІ СКАСУВАННЯ АБО ЗАТРИМКИ РЕЙСІВ

Затримки рейсів є доволі частими в практиці міжнародних авіаперевезень. Але більшість пасажирів не знають про свої права в цьому випадку, до того ж перевізники часто не пояснюють причини затримки, і пасажир змушений проводити непевний для них проміжок часу в незручних умовах. Дійсно, перевізник має право затримати або скасувати рейс як з комерційних причин, так і з причин, які не залежать від нього. Але він також повинен ужити всіх необхідних заходів для уникнення затримки в перевезенні пасажирів і багажу.

Згідно Правил повітряного перевезення пасажирів та багажу, які затверджені наказом Міністерства інфраструктури України від 30.11.2012 р. №735 у разі скасування рейсу пасажирам має бути запропоновано відповідне обслуговування та компенсацію. Пасажир має право на компенсацію, якщо його не поінформовано про скасування рейсу: за два тижні до запланованого часу відправлення; або у період не більше ніж за два тижні і не менше ніж за сім днів до запланованого часу відправлення і запропоновано зміну маршруту, що дасть змогу вирушити з пункту відправлення не пізніше ніж за дві години до запланованого часу відправлення та прибути у кінцевий пункт призначення не пізніше ніж через чотири години після запланованого часу прибуття; або менше ніж за сім днів до запланованого часу відправлення і запропоновано зміну маршруту, що дасть змогу вирушити з пункту відправлення не пізніше ніж за годину до запланованого часу відправлення та прибути у кінцевий пункт призначення не пізніше ніж через дві години після запланованого часу прибуття.

Перевізник, скасовуючи або затримуючи рейс, повинен надавати пасажирам на їх запит пояснення щодо підстав скасування чи